

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.—kr.
Fél évre 5 —
Negyed évre 2 —
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-batvan-utca, 1564. szám, Dusóczy-köz, — a szerkesztőségbe bér-mentre küldendő.

Előfizetési helyben:
JELLEGDI K. LAJOS és IJ. CSÁTHY KÁROLY könyv-kereskedésében és a kiadóv-nyomdájában, valamint ZICHNER M. Á. KÖNYV. IRÓDÁJÁBAN is. Név nélkül vagy bérmentesül beváltott levelek nem vételnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetési díj:
Négy hasábjos postai sorozat 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többeszer hirdetések alkalmán a legolcsóbb ár érjék fel.
Bélyegdíj minden külön beírta- sáért 30 kr.
Hirdetési-vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajcár.

„Nyitár” ben megjelenő közle- mény minden postai sora 30 kr.
Hirdetések felvételek a kiadó hivatalában, KUTASI könyv-nyomdájában, valamint ZICHNER M. Á. KÖNYV. IRÓDÁJÁBAN is. Név nélkül vagy bérmentesül beváltott levelek nem vételnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Meghívás.

Thaly Kálmán ur, városunk első kerületének volt országgyűlési képviselője, beszámoló beszédét **vasárnap éj 5-dik napján, d. e. fél 11 órakor, a rózsaterén** fogja megtartani.

Ugyancsak vasárnap a Budapest felől d. u. 3 óra utáni vonattal jönnek meg a II-ik vál kerület képviselő jelöltje Mezei Ernő s a III-ik v. kerület képviselő jelöltje Vályi Árpád urak Fogadásuk a vasutnál történend s d. n. 4 órakor programbeszédet tart mind két jelölt ur, ugyancsak a rózsaterén.

Mindezen alkalmakra a n. é. kö zönség tisztelettel meghívatik.

A **debr. függ. és 48 as párt intéző bi- zottsága.**

Tisza iskolája.

Alig két hét választ már el a választásoktól, nem csoda tehát, ha a harez minden vonalon páratlan heveséssel kezd kiörni. A beszámolóok élesedni kezdenek, a tollak, melyek a pártok nézeteit tolmácsolják, a kortesdalok (melyek a régi választásokhoz képest elenyészőleg csekély számban jelentkeznek) gorbóbbak lesznek s itt-ott kődobás pótolja az érveket, vagy tolmácsolja az ellenjelölt iránti gyűlöletet.

Tisza lapja »betyárságról« kezd beszélni, mikor az ellenzékiek cselekedeteit bírálja, s e finom hangnak megfelelően csakhamar a kormány összes vidéki lapjai is bicskásoknak, bandáknak és egyéb ily hiszélőn hangoztatott existenciának fogja azokat nevezni, kik Tisza kormányzatára nem zengenek dicsőhymuszokat, mint a megbőszült és nekivadult félhivatalosok szokták.

Ezekhez igen kevés közünk van s a kormány iróitól nem is vesszük rossz neven, ha meg akarják szolgálni azt a kegyeret, mit a kormány jóvoltából kapnak. A hírlapíróknak van egy fajtája, melynek mindegy, akárhol. Többnyire szegény emberek levél, ha egy lapot megválni kénytelenek, gyakran egytallal a lappal elvet cserélni is kénytelenek. Nem lehet rossz neven venni, mert hisz »paupertas maxima meretrix«, — s a tehetőség és vagyon so-hase jut egytér.

Annál súlyosabb beszámítás alá esnek azonban azok a komoly, érett emberek, kik félszázadot megérve s azt látva, hogy Tisza uralma minden erkölcszetelenség, aljasság, hazudozás, cinizmus és ámsítás dacára is folyton fennáll, a hatalomhoz csatlakoznak és jezsuita képpel kiáltják: »ha rajtam volna, azt mondanám, legyen Magyarország független, — így azonban csak azt mondom, hogy Tiszát követem ungon-berken keresztül.« Azok, kik társadalmi állásuk, nevük, vagy vagyonuk folytán nincsenek arra szorulva, hogy vele menjenek a jelenlegi kormányhoz, de látván a mamelukság dus jutalmaztatását, a nép keserves kinszenvedéseinek árán is, szögre akasztják egykor érzett, vagy csak szünetelt elveiket, — becsülést nem érdemelnek semmerre s tudjuk, hogy Tisza táborában sem fogadják őket becsüléssel.

Mert lehetetlen is az, hogy ez az ördögi férfi, ki erre a korra saját lelkének bélyegét annyira rányomta, hogy szinte minden ember homlokán látjuk annak az árát, s csodálkozunk, ha jellemes emberek akadnak még, kik magukat áruba bocsátani nem hajlandók, — lehetetlen, mondom, hogy ez ember önmagán és a hatalmon kívül egyáltalában bárkit is becsüljön s bárkiben is más lásson, mint megvásárolható szolgát. Mutatja ezt az a gyorsaság is, a melylyel miniszterkollegáit, ál-

lamtitkárait, kegyenceit változtatja, — fölemeli, magasztalja, portálja mindenfelé s aztán egyszerre csak eldobja, soha többé elő nem veendő. Minden egybre inkább vall ez, mint becsülésre, de a kinek fő-célja csak a hatalom, annak másképp bántania az emberekkel nem is lehet, — talál- élég megvásárolható, csak legyen elég hi- vatala, jutalma, vaskoronarendje, melylyel díjazhatja az érdemeket.

Fólháborodik lelkünk, ha látjuk, mint szállanak mind alább becsülésünkben oly emberek, kik egy darabig — ugy lát- szott, — őszintén harcoltak Magyarorszá- g iza érdekei mellett, s most egyszerre, megfordítva a dárdát, dühödtlen rohannak neki volt társaiknak s tulordítják egymást a nagyvezir magasztalásában, míg so- vár szemük az államtitkárságon, egyetemi tanárságon, miniszteri tanácsosságon, stb. függ s tenyerüket rögtön a »baksis« után nyújtják.

Nomina sunt odiosa: de ha egy nagy- nevű írók látok, ki pár év előtt függet- lenségi jelölt gyanánt bukott meg s ma kormánypárti pártelnökként pohárköszöntő- zik, és »száll X. urhoz«, hogy a provi- denciális miniszterelnököt éltesse, ha egy főur programbeszédét olvasom a »Nem- zet«-ben, ki még három év előtt az ellen- zéki jelölt főkortese volt valamelyik me- gyében s ma Tisza dicsőretét zengi, — akkor elfog a szomorúság, mert látom a végcélját, a zsircs hivatalát, melyre ez ut vezet.

Mert végre is férfiak vagyunk, ko- moly beszámítás alá eső férfiak és nem gyermekek, s ha Tisza egyszer megbukik, (mert az öt éves mandátum alatt Tisza vég- leg lejárja magát és az udvar által ép ugy elejtetik, mint a kegyencs Andrássy) ismét az új kormányhoz szegődnek, mert itt meg- állás nincs többé, legfeljebb az elért zsi- ros hivatalban. Ezt pedig Tisza tud osz- togatni mint eddig még senki más nem tudott, — a legújabb titkos tanácsosok, miniszteri tanácsosok, osztálytanácsosok, áll- amtitkárok és egyébek, vaskorona- és Lipót-rendesek és hasonló csecsebecsések bizonyítják.

Ilymódon az egész ország odasorako- zik a megvásárolhatók tömegébe — Tisza uralmának tartamára. Mert a történelem ezerszer bebizonyította, hogy az ily álta- lános romlottság az azt létesítő egyén el- takarodásával eltűnik az új társadalomból s utána jobb kor jön. S ezen reményben az egykori bus magyarral együtt, ki a jégverés alatt maga is neki állott csép- hadarójával és verte gyönyörű vetését, — »hadd lássak, uram Isten, mire megyünk«, — szinte magunk is segitenénk Tiszának az összes megvásárolható egyének jutal- mazásában, hogy minél hamarabb elérje tetőpontját a Tisza iskola fénykora.

Ezt ugyanis csak tisztulásként lehet kö- vetnie, mert ennél nyomorultabb korszaka nem volt a magyar történelemnek, csak a mohácsi vész előtt közvetlenül. S erre jött a mohácsi vész. Tisza mohácsi veszedelme után pedig a függetlenségi párt diadala jöhet csak, mert oly államalkotó nemzet, mint a magyar, nem pusztulhat el még e században:

Es jönni fog, mert jönni kell. Egy jobb kor, mely után, Dusó imádság epedez Százerek ajakán.

A sülyedéssel az emelkedés, a sötét- ség után a világosság, a kapzsiság után az eszme diadala!

— **Választási mozzalmak.** Gyöngyösön visontai Kovács László a szabadelvű párt jelöltje. Kedden nagy hallgatóság előtt mondta el beszámoló és programbeszédét, utána pedig Jókai beszélt s Kovács Lászlót aztán újra kiküldötték jelöltnek. Nagy-Szalontán Arany László pünkösd másodnapján tartotta program- beszédét. A pardányi kerület kormánypártja Csávossy Béla jelöltséget kiáltotta ki újra, a nagyszőlősi pedig Teleszky István államtitkárt léptette föl, kinek

javára különben a halmi kerületben György Endre visszalépett. Tordán Huszár Károly hétfőn tartotta programbeszédét s ugyanakkor beszélt ott a függetlenségi párt jelöltje is Abrányi Emil. A szakolczai kerület jelöltje, herceg Odeschalachi Gyula visszalépett s a szabadelvű párt Papanek Lajos t léptette föl. — Szekesfehervárt Szögyény Marich Géza, Resicsán Szerb György, Zilahon Lőrincz György, Sátorajza Újhelyben Molnár Vik- tor, Nyirbátorban Mandel Pál eddigi képviselőket miután beszámolójukat megtar- tották a szabadelvű párt újra föléptette őket A duna-szerdahelyi kerületben a mérsékelt ellenzéki Sággy Gyula és az antisemita Szabó Lajos hívei közt pün- kösd másodnapján véres összeütközésre ke- rült a dolog. Orszlyván Scheidl Mik- lós plébános lépett fel mérsékelt ellen- zéki programmal. A függetlenségi párt jelölt- jei is sokfelé szónokoltak az utóbbi napok- ban. Maros-Vásárhelyt Ugron Gábor és Lázár Ádám megtartották beszámolójukat s a függetlenségi párt újra kandidálta őket. Nagy-Körösn Eötvös Károly, ki egyszer már volt e város képviselője hétfőn nagy hallgatóság előtt mondott programbeszédet. Szombathelyt Csávolszky Lajos tiszteletre, ki vasárnap tar- totta programbeszédét, a függetlenségi párt fáklás menetet rendezett. A sárvári ker-ületben a függetlenségi párt Tulok Benő jelöltséget kiáltotta ki újra. A központi vá- lasztmányok már több helyen kintztek a vá- lasztás napját, még pedig majd mind június 17-re. E napon lesz a választás Pozsonyban, Szekesfehervárt, Kassa, Kolozsvár, Gyöngyös, Hódmező Vásárhely városokban Abaujmegyében sat. A jelöltállítás már csak kevés kerület van hátra Fiumében Csernátony La- jos ellen jelölt nélkül all, Nyitra-Zsam- bokrsten az eddigi kormánypárti képviselő, Zsambokrétthy József lép fel újra. A székely-udvarhelyi vidéki kerületben Tibád Antal, a székely-keresztúriban Szentkirályi Árpád főszolgabíró, a magyar-igeniben Csávásy József léptek fel kormánypárti programmal, Kézdy-Vásárhelyt pedig a szabadelvű párt- nak két jelöltje is van: Molnár József és Benkő Sándor, kikkel szemben a függetlenségi párt itt is Eötvös Károlyt lépteti föl — Za- latnabányaváros kormánypártja báró Kemény György jelöltséget ki- állította ki a nagyszentmiklósi pedig Rónay János volt képviselőét. A tápéi kerületben Novák József uradalmi ügyész, Körömden Korányi Béla, szabadelvű párt jelöltje, míg az uja- ra di kerületben Frölich Gusztáv is- mét pártunk kivüliprogram- mal lép föl. A mérsékelt ellenzék Nagy-Beckereken Molnár Mihály tiszta- szabályozási társulati igazgatót kan- didálta — A somogyi megyei csurgói kerületben Szalai Károly t antisemita ellen Madarász Andor megyei főszámvevő lép fel.

— **Belföldi hírek.** A belügy mi- niszter a választások alkalmából körleve- let intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben azon tág körű intézkedést is el- rendel, hogy a hatóságok kellő gondot fo- rdítsanak arra, hogy az igazságoknak (reszkes ellenzék!) útját vágják s egyáltalán az illetéketlen vélemény-befolyásolásnak (?) idejében elejét vegyék — Mocsáry és a szerb k. Mocsáry Lajos ujvideki fogadta- sáról s programbeszédéről a szerb lapok a legnagyobb elismeréssel írnak, egyedül a »Branik« cz. szerb lap tesz rá kifogásoló meg- jegyzéseket. De végül ez is azt mondja: »A mikor mások nem adnak semmit, ugy tünik fel, hogy Mocsáry sokat ad.« — A horvá- torországi szerb ellenzék f hó 6-ik napjára pártgyűlést hívott össze Karlovczán, mely ott szervezkedni s pártállást akar foglalni a hor- vatországi szerb kormánypárttal szemben. — A czelegdiválasztók a maguk kör- rőlül négy embert Turinba Kossuthoz küldtek, közvetlenül megtudandók Kossuth véleményét a czelegdi viszonyok felől. — Budapest- en a képviselő-választás jun. 17-én lesz. — Uj dékánok. A budapesti egyetemen dé- kánok lettek a jövő tanévre: a hittudományi karnál Dr. Bognár István, a jog és államtu- dománynál Dr. Apáthy István, az orvosnál Dr. Balogh Kálmán s a bölcsészetenél Dr. Heinrich Gusztáv

— **Külföldi hírek.** A német trón- örökös állapota most normális, csak a be- széd okoz neki nehézségeket. Külömben vig- kedélyű s környezetének aggodalmi is meg- sértek. — A belga sztrájk mind a Sereing-bányában, mind a Maas partjain meg- szűntnek tekinthető Az összes kőszénbányák-

ban újra elkezdtek a munkát Ujabb hírek szerint a sztrájk tovább foly. — A fran- czia kormány vagy két hétre elakarja napolni a képviselőházat, hogy ideje legyen a költségvetést elkészíteni s benne az ígert re- formokat valósitani. Főczéja e rendszabállyal azouhan az, hogy a miniszterek ellenségeik bizton és minduntalan várható támadásaitól szabaduljanak. — Muszka chauviniz- mus Szentpétervárról írják, hogy az orosz kormány a balti tartományokban legközelebb már a magániskolákban is megszünteti a né- met és eszt tannyelvet — Vilmos császár elutazott Kielbe, hogy jelen legyen az északi és keleti tengereket összekötő csatorna mun- kálatainak ünnepélyes megkezdésénél. Bismarck herceg — ki most lábadozott fel betegsé- géből — nem kísérte el császárját. — Leo pápa szintén képviselteti magát Viktória királynő jubileumán, Ruffo Scilla müncheni nuncius által. — Belgiumban a hus- drágabb lesz; a szenátus ugyanis elfogadta a husbeviteli vámot, a mi nem igen fogja meg- nyerni a szocialisták tetszését. — A Vati- kán és Quirinál. Mint Rómából írják, a radikális párt Palermóban meetinget hívott össze, hogy tiltakozzék a kormány s a pápa közt tervezett kibékülés ellen.

KARCZOLATOK.

(Jókai Mór Kassán. — Cs. E. — Végh Ignác póre.)
Jókai Mór sok mindent beszélt Kassán. Összehadart hetet-havat, ígért talán még ön álló nemzeti hadsereget is . . . marczipán lo- vasokkal és pléh-huszarokkal.

Csak egygyel nem kecsgettette őket. Azzal, hogy majd ő írja meg Kassa mo- nographiáját a királyi könyvébe, oly alaposan, a mint megírta — Debreczenet.

Hát nem Császár né Erzsébetet, hanem Csélel Erzsébetet jött az a tá. E. melyet felirva találtak arra a Herkules- fűrdő mellett fakunyhóra.

Cselel Erzsébet!
Mindjárt gondoltuk, hogy a dolog nem lehet e név három első betője nélkül. Csak azt nem értjük, hogy mért siettek olyan nagyon a czáfolattal? Mit resteltek az egész dologban? Azt, hogy a magyar királyné császár nének írja magát alá, mikor Magyarországon van? Azt, hogy császár- né létére magyarul ír? Vagy azt, hogy rossz verseket csinál?

A Végh-pör véget ért.
Valahára tehát megértük ezt is. Még pedig ugy, hogy a királyi tábla megszü- nette a törvényes eljárást. Végh Ignác, a kisbírtokosok megboldogult földhel- intézetének volt igazgatója, kinek neve néhány évi emeletés alatt nagyon is megkopott, végre tehát megnyugodhatik. Nagy Sándor referál a bírónál két jókora lábában álltak a pör irathalmazai; onnan szedeteget elő az ak- tákat s mire bevégezte a referálást, az aszta- lok s székek ki sem látszottak a sok irattól. A királyi tábla hosszan indokolta meg- ntesztő határozatát. Főpontjai: hogy a magánpanasz- az intézet részéről, visszavonatt: hogy gróf Festetich Pál nem emelt panaszt; a hosszura nyult vizsgálat adatai megbizhatatlanok; az intézeti ügyek kezelése könnyelmű volt, de a rosszhiszeműség nem bizonyítható be; hogy az eset az újbüntető törvénykönyv érvényessége előtt történt, sat.

Pedig hát elég volna indokolásul annyit mondani, hogy — így szolgálatnak igazságot Tisza Kálmán alatt!
Az igazság — handabanda, Kell Tiszának »frakcs banda!« Ha jöhet számla Véghre, Kegyzetek jutnának végre!

A: Azt olvasom az újságokból, hogy az »Orgona virágok«-ba irt Tóth Sámuel is. Hi- szen ő még tankönyvet sem igen irt eddig!
B: Azért ő K ö n y v t e l e n Tóth Sámuel!

A nagyerdőn, ugy halljuk, a zsarolás el- kerülése miatt nem árulják az ételeket ita- lokat hölgyek, hanem a bérlők szolgálatják ki. Reméljük, hogy egy vaj ésegy kenyér nem lesz megint 33 krajcár és a pinczerek sem fogják levágni az étlapról az árakat.

al. **Az 1886-ik évi elszáll. 2.000.000 palaczk.**
DRRAS,
sőbb és leg-
király
ban is ép
leservatív
rában,
ható.
d.
ak József,
s uraknál.
ft
NT
pénz-
nyeremény.
cza 6. sz.
EST.
aj építm-
szelsteren

Ha tehát a hölgyek nem lesznek pinczerek, hát a pinczerek se legyenek — hölgyek!

Kormányparti sohaj: Egy ezermester, egy eröművész, egy szerezsen! A mi jelöltjeink közt nincs sem eröművész, sem ezermester, de mindhárom — be van feketítve!

Jó Debreczen közönsége,
Jöjjetek el a népnünyepélyre!
A czeplédutczai templom már harsogja,
Hogy „te benned biztunk eleitől fogva!”

Gili Balázs.

Uj vállalat.

Debreczen, június 3.

(Ny.) E hó másodikán csütörtökön délután 3 órakor tartotta meg a megyeház nagytermében alakuló közgyűlést a **debreczeni gazdasági és kertészeti áruccsarnok részvény társaság**, miáltal városunk ismét egy életrevaló s több, mint egyirányban nagyjelentőségű közgazdasági intézménnyel lett gazdagabb.

Mi részünkről e vállalatot kiegészítésül tekintjük azon alkotásoknak, melyek a mezőgazdasági és kertészeti érdekek fejlesztése céljából — a társadalmi nagyobb tevékenységnek újra ebredése óta létrehozottak.

Hitünk szerint a kertészeti egyesület, de sőt a tagok érdekének közvetlen képviseletében a gazdasági egyesület is, tért és alkalmat nyer ezen új vállalat által nyújtott előnyök igénybevételével célzatainak igazán gyakorlati, mert pénzbevételekkel kifejezhető alakban való megvalósítására.

De üdvözöljük ezen új vállalatot nem csak a kertész- és gazda-, hanem a nagyközönség érdekének szempontjából is egyaránt, mert vele, vagy általa meg lesz adva annak lehetősége, hogy a termelő és fogyasztó közönség igényei az árak és árumínőség tekintetében megbízható egyének által vezetett és összeegyeztetett kerestet és kínálat alapján nyerhetik kielégítésüket.

Hogy mit nyerhet e vállalat által városunk approviacionális érdeke, arra nézve talán elegendő lesz azon egyetlen körülményre utalnunk, hogy Debreczen piacza, köztudomás szerint felette rosszul és hiányosan van elátva kertgazdasági terményekkel s e mellett egyike az ország legdrágább piacának.

Misem természetesebb azonban, mint hogy e vállalat, ha kellő anyagi erővel, szakértelemmel és a közelvidéki érdekeinek is gondos számba vételével lesz vezetve, s ha sikerül a mit előre is es egész készséggel feltételezünk a közönség bizalmát megnyernie, hogy azon csöthon piacunk törvényekkel való ellátásának hiányai nem csak egy nevezetes irányban fognak pótoltni, hanem lehetővé lesz téve az árának kedvezőbb alakulása is.

Egyszóval Debreczen és a közelvidéki közzgazdasági érdekének szempontjából melegen üdvözöljük az új vállalatot és teljes sikert kívánunk a társaság működéséhez.

Az ohajtott siker biztosításának jeléül kell tekintenünk egyebiránt azon érdeklődést melylyel a nagy közönség, de kiváltképen annak intéző körei és vezérferfiak e vállalat iránt viseltetnek. Különben a részvényesek nagyobb száma is azon egyénekből áll, kiket megszokunk kulturális törekvéseink előharcosainak tekinteni, s kik anyagi és értelmi képességek latbavetésével minden életre való vállalatot támogatnak.

Ott voltak a társaságnak alakuló ezen első közgyűlésén többek közt: Gróf Degen-

feld József főispán mint a létesítő bizottság elnöke, Csanak József, Lengyel Imre, Komlóssy Arthur, Nánassy Ferencz, Márk Endre, Buday József, Posszert János, Bekény Ottokár, Bekesy László, Miskolczy Jenő, Balogh Imre, Dr. Medve Kálmán, Dr. Hegedüs, Huber József, Dr. Király Ferencz, Péntes Sándor, Sepsy Dezső, Kardos Móricz, Budaházy Endre, és Odón, Szabó Mihály, Borynász, Uzonyi Imre, Fleischmann, Kovács István, Tóth Sándor és Gáll Gyula.

Magáról a közgyűlésnek lefolyásáról következő tudósításaink vannak.

A létesítő bizottság eddigi működését fel-tüntető jelentésnek és abbeli előterjesztésnek hogy Gáll Gyula üzletvezetői minőségben lett alkalmazva, — helybenhagyólag történt tudomásul vétele után konstatáltatván a határozat képesség: elnök a közgyűlést megnyitottak nyilvánítá, s a felveendő jegyzőkönyv vezetése Sepsy Dezső bizottsági jegyzőt kérte fel.

Az előterjesztett alapszabálytervezet csekély módosítással elfogadtatván határozatilag kimondatott, hogy a társaság vagyonát a már eddig is aláirt 500 darab 20 forintos részvény után befolyó tőke képezi oly formán, hogy egyelőre minden részvényre csak 10 forint fizetessék be.

Ennek kijelentése után a debreczeni gazdasági és kertészeti áruccsarnok részvénytársaság megalakultnak nyilvánítottak, — mivel a szervezkedés is megejtetvén közfelkiáltás után a társaság elnökeül: gr. Degenfeld József Hajdúvármegye és Debreczen város főispánja, — igazgatósági tagokul: Csanak József, Posszert János Nánassy Ferencz Bekesy László, Márk Endre és Dr. Király Ferencz, a felügyelő bizottság tagjaiul: Lengyel Imre, Bekény Ottokár és Domokos Kálmán, — s a társaság jegyzőjeül: Sepsy Dezső választattak meg.

Ezekután a közgyűlés — köszönetet szavazván a létesítő bizottságnak — elnök által berekesztetett.

Tűzoltó egyesületünkről!

Debreczen, jun. 3.

Hogy egyesületünk nemes céljának megfelelőhessen, mindenek előtt szükséges egy rendszeres toronyórság felállítására, mert hiába való minden törekvés addig, míg ezen legfőbb bajon segítve nincs.

Sok évi tapasztalat arról győzhette meg Debreczen lakosságát, hogy 99. esetben mindég a toronyór hibáján mult, hogy tűzoltóink a rossz és késedelmes jelzés miatt a tűzoltó elbékések és sokszor a tűzet a piac-utca helyett a csicsogóban keresték, tehát ezen városunkba nem illő bajon segíteni kell. El sem képzelhető, hogy egy ilyen gazdag város, mely a tűzoltó intézmény létesítéséért már eddig is szép adózatokat hozott, egy kisebb adózatától vissza riadjon és tenné ezt épen akkor, mi a tényleg a tisztasági örökös követeli.

Hogy lehetne tehát ezen hiányon sürgősen segíteni.

Most épül a czepléd-utczai templom ez volna a legelőnyösebb alkalom a terv kivitelére.

A város keresse meg az egyházat, engedné meg az újonnan épült templom tornyára egy vaskorlát építését és adjon annyi helyet a toronyba, a mennyi a tűzország részére szükséges. Az egész berendezés hozzá számítva még a telefon összeköttetést a lakanyával belekérülne szakértői vélemény szerint 7—800 forintba. Ha ez így vitetnek keresztül mindenesetre szükséges lenne a fizetéses tűzoltók számát legalább is négygyel szaporítani, kik felváltva minden 6 órában teljesítenék az őrszolgálatot.

Ez természetesen újabb adózatot követelne a város részéről, de hát ha azt akar-

juk, hogy legyen olyan tűzoltó egyesületünk, mely rendelkezésének és hivatásának minden tekintetben megfeleljen; ne riadjunk vissza a nagyobb adózatoktól sem, mert vagy legyen valami vagy semmi, a régi schlandrian tovább nem állhat fenn.

A tűzoltó egyesület 3200 forintjába kerül városunknak évenként s most úgy halljuk, 1000 forinttal akarják emelni; egészítse azt ki 5000 forintra, akkor a 4 fizetéses tűzoltó fizetése és a torony vaskorlát ali ellátása abból kitelnek.

Ha a szomszéd N. Varad képes 14 fizetéses tűzoltót tartani és ezen intézményre évenként 10—12 ezer forintot áldozni, miért ne tudna e gazdag város évenként 5000 forintot — e célra fordítani? Mindent kilehet észszerűen és praktikusán vinni, csak erősen nek és köteleességérzőnek kell lenni és e tekintetben polgármesterünk és a nemes város atyáihoz apellálunk.

Járjanak tehát elől és fogyanatsítsák a tervet; derék tűzoltóinkon nem mulik, hogy mint eddig, úgy ezután is a jobb és czélszerűbb rendszer mellett kitartó buzgalommal és önfeláldozással ne teljesítenék felebaráti kötelességeiket.

Cz.

HELYI HIREK.

* Főhívás az 1887. június 5-én az az vasárnap délután a nagy erdőn tartandó TAVASZI ÜNNEPÉLYEN

való részvételre Az ünnepélyen a jótékony-cél iránti tekintetből közreműködik a főiskolai ének és zenekar t. Mácsay ur vezetése alatt. Lesz tűzijáték, kivilágítás a lövedék előtt.

Játszani fog: a cs. kir. 39. serezed zenekara Czapek Péter ur személyes vezénylete alatt. — A közönség szórakoztatására lesz C o m e r z szerezsen eröművész sodrony kötelemi mutatványa. Voltini gyors festő 5 perc alatt fest egy képet. Breitner büvész s a pesti orpheum tagjai. — Ugy szintén R á c z és Z s i g a zenekara.

Árucarnokok nem lesznek. A közönség iránti tekintetből az étkezési sátrak a bér-lők rendelkezésére állanak, kik az étkezés és ital pontos kiszolgáltatásáról gondoskodnak.

Az ünnepély kezdete d. u. 3 órakor. Belépti díj egyenként 30 kr, katoná és gyermekjegy 10 kr.

A rendező bizottság

* V á r o s i rendkívüli közgyűlés. Az 1887—92. évi országgyűlésre vonatkozó királyi leirat kihirdetése végett a városi törvényhatósági bizottság tegnap délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen Gr. Degenfeld József főispán elnököl. A bizottsági tagok közül mintegy 30-an voltak jelen. Pap Ferencz főjegyző fölolvasta az országgyűlés egybehívását tüatózó s a képviselő választásokat elrendelő királyi leiratot. A mit a jelenlevők állva hallgattak végig. A leiratot a közgyűlés tudomásul vette s megbizta a központi választmányt, hogy a választásokra vonatkozó intézkedéseket tegye meg. A rövid jegyzőkönyv hitelesítése után a közgyűlés véget ért.

* A tűzkárosultakért. Szakszó Rezső kispópost ur nem fog ebédet adni urnapján, hanem e helyett — nemes szive sugallatát követve — a tűzkárosultak részére 200 frtot küldött Simonfi Imre polgármester urnak, hogy ezen összeget rendeltetési helyére juttassa.

* M i k o r l e s z n e k a választások? Hajdumegye területén a képviselő-választások f. hó 21-én ejtetnek meg: A h. nánási kertületben választási elnök Szinay Gyula, a szavazat-szedő küldöttség elnöke a dorogi, téglási, hadházi és sámsoni választókra nézve Danilovics János püspök helynök, helyettes elnökök Csohány László és Veszprémy István. A nádudvari kerületben választási elnök Gf. Zichy Géza, a szavazat szedő küldöttség elnöke Kovács István helyettes elnökök Ludán Lajos és Zlinszky Béla, helyettes választási elnök Kovács István. S z o b s z l ó n a választási elnök Czegléd Lajos, a szavazatszedő küldöttség elnöke Sinay Károly, helyettes elnökök Fogthü Samuel és Hoffman Dávid, — helyettes választási elnök Sinay Károly. H. B ő s z ő r m é n y b e n f. hó 19-én lesz a választás, míg a debreczeni választás napját ma d. u. dönti el a választmány.

* A népnünyepély felhívását hirrovatunk első helyén közöljük, az „Orgona virágok” utolsó két füzetének ismertetése pedig tárca rovatuunkban olvasható. Az érdekes ünnepély rendező-bizottságának névsorát pedig a következőkben hozzuk: Révész Bálintné, gróf Degenfeld-Schomberg Józsefné, Bethlen Mikó Róza, gr. Kornis Szigmondné, Hegyi Mihályné, gr. Teleky Sándorné, Legányi Gyuláné, Varga Dalmy Teréz, Buzás Elekne, Paksy Imréné, K. Tóth Kálmán, Jó István, Csiky Lajos, Utrokosi Végh János, egyh. algondnok. Péntarnok: Róza Sándor, mint a főiskola háznagya. Már is mondhatjuk, hogy az ünnepély iránt óriási érdeklődés mutatkozik és remélhető, hogy a két párt holnapi mozgalmi nem fognak kárára válni az ünnepélynek, sőt biztosa vehető, hogy a fellekesített közönség tömegesen sietend résztvenni az ünnepélyen, melynek jövedelme a ref. egyház jövedelme leend. Ugy értesülünk, hogy kedvezőtlen időjárás esetében a népnünyepély h e f t ó n j u n . 6 - a n tartatnék meg. — Ujlag ajánljuk a közönség pártfogásába a szép czélú és változatos műsorú ünnepélyt.

* György Endre a jelölt. A Debreczenben megmacskazénézett, H. Hadháziól és Sámsonból kiakobilított György Endre (h o n i : ugocsi táj szolás szerint Gyuri Bandi) H. N a n a s o n egy általában nem tud pártot alakítani. E derék város lakosságának csupán egy igen csekély töredéke van mellette, ezek közt van olyan egyén, a ki 9 havi börtönre van itelve, ennek fia 15 havi börtönre, egy harmadik kolompos pedig 20 havi börtönre E jámborokat azzal hitegetik, hogy ha György Endre mellett korteskednek, kiszabadulnak az igazság-szolgálatos karja alól. A többieket külön fele anyagi előnyökkel kecsegtetik, míg az Ónody pártiakat fenyegetésekkel akarják elremiteni. Névtelen levélben figyelmeztették pl. U d v a r h e l y i Józsefet, a pártrendíthetlen tagját, hogy egyenesen Tisza Kálmánnal van bejelentve s rettegjen ennek bosszujától. Ily értelem eszközökkel azonban a kormánypart nem fog czélt érni, legfeljebb a kedélyeket zaklatgatja föl s olyan jeleneteket idézhet elő, a minőket tapintatlan eljárásával Sámsonban elindozott.

* A d e b r . i p a r o s ifjúság önképző egylete által május 15-én rendezett népnünyepély alkalmával felülizettek Kovács Sándor tanár ur 3 frtot, Berger Vilmos ur 1 frtot, Grüner Lipót ur 70 krt, N. N. 10 krt. Fogadják nevezet ek az egyeslet nevében köszönetemet. Debreczen, 1887 jun 3. Huber József elnök.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

„Orgona virágok.”

Megjelent a füzetke két utolsó ive is, melynem kevésbbé gazdag a mult számunkban ismertetett 2 első, ivnél. Becsületére válik a tényleges szerkesztő K Tóth Kálmán írói hírnevének és diszes irodalmi műre engedte át nevé a másik szerkesztő, Bethlen Mikó Róza grófné is. A 2-ik ivről átmege a harmadikra: két czikk („Vallásos érzelem” és „Vallásos szertartásoknál a hangszerek”) K. Tóth Mihálytól; ezt követik: „Az orgona történetéből,” Révész Kálmán; „Az orgona,” vers G á s p á r Imre; „Az erényes élet,” dr. Ó r e g János; „A földi menyország,” dr. K o v á c s Sándor; mondások a következőktől: B a l o g h Ferencz, V é r t e s i Arnold; „Nem hamvakat jelöl.” S o m o g y i Pál; „A női szív istenitizetele,” C s i k y Lajos; „A hit ereje” Tóth Samuel; „A boldogság...” (vers) I m r e i Árpád; „A női hatalom.” K i s s Albert; „Tavaszi örök tavasz,” D i c s ö f y József; „Ember és orgona,” K a r c z a G Vilmos; „Lónkának” (I-III, vers) K ó s a Barna; „A legszebb koszorú,” N é m e t h y Lajos (az orgonára adakozott hölgyek diszes névsorával); „Két orgona.” (vers), H e g e d ü s István; „A legszebb ékesség,” Révész Bálint; „Regék a zene bűvös világából,” (próza és vers) K. Tóth Kálmántól. — E duszagdag tartalomtól (nem levén

ildomos belemarkolni a pompásan ellátott tábla — t á l a l á s előtt) ismét csak izelítől mutatunk be egytmást, a szakács és szakácsné engedelméből.

A legszebb ékesség.

A mi leányaink, hölgyeink legyenek olyanok, mint a templom ékességére kifaragott drága kövek; legyenek egy részben hasonlóak az evangéliumi Márhához, foglalatos vala a Jézus körül szüntelen való szolgálatban, más részben Máriához ki, ki a Jézus lábainál leülvén hallgatja vala az ő beszédét, hogy ekként a szorgalmatosság és vallásosság legyenek az ő legszebb erényeik és ékességeik.

Es hogy gyülekezetünkben szép számmal vannak ilyen hölgyek, elég bizonyosága annak a czepléd utczai templomban felállítatni célba vett orgona, melynek költségei fedezéséhez legnagyobb részben hölgyeink járultak és ezzel megmutatták vallásos buzgóságukat s áldozatkészségüket is, mert az Isten dicsőségére kész szívvel és örömmel adakoztak. Legyenek áldottak Istenből s szolgáljanak követendő példakul a késő nemzedéknek is. Az orgonának hangjai, mikor már ők nem lesznek is az élők közt, hirdetni fogják emlékezetöket.

Révész Bálint püspök.

Az orgona.

Mig gyermek voltam, a templomba Gyakran vitt jó anyám, Elandalodva csügött lelkem Kis orgonánk szaván.

„Erős várunk nekünk az Isten”
Es e szép éneken
Merengve érzem most is: Az Ur
Erős váram nekem!

Fölzeng szívemben bus napokban,
Mint akkor valaha,
Midőn dalolta templomunkban
A kicsiny orgona!

Vagy tude szellő susogása,
Zengésed, csalogány! —
S szerelmi dal, szerelmes ajkon,
Hutlen lehet talán?

Oh hogy ne zengne hát örökké
A templomok dala,
Mely orgonán és ezer ajkon
Zengett s vigasztala!

Debreczen, 1887. május 21.

Gáspár Imre

A női hatalom.

A gyermek első vallásos érzületeit női lélektől szivja be; az eszményi tiszta nőiség ideálja — melyért rajong — menti meg az ifjut az elbotlástól, sülyedéstől; a női szeretet hűsége, gyöngédsége enyhíti, vigasztalja a férfit az élet súlyos küzdelmeiben s új erőt, kitartást ad neki; a törődött agg a női szív könyörületéből nyer ápolást. Így kísér bentünk életünk utain végig szelid napfényként a női erények jöltevő áldása. De a női szív nem elégszik meg ezzel, nem elégszik meg övének ápolásával: jótékony angyalává lesz ó az árvaaknak, kisedeknek, elhagyottaknak, betegeknek, ehezőknek, ruhátlanoknak; megkösoruzza a költöket, a hősöket és hazaifakat s s ékesgeti az Ur hajlékát. Mennyi jóval, széppel szükölködnek nélkülök a világ s oly szüntelen, egyhangu, pusztá volna, mint a szőnyeg virágok nélkül. Ezért hirdette már a szent hajdában Zakariás prófeta: „míg lakoznak asszonyok Jeruzsálem utcáin, és a városnak utcái teljések lesznek leányzókkal: addig lesznek nekem én népeim és én leszek nekik

Istenök tökéletességgel és igazsággal. Így szól a seregeknek Ura.”

Kiss Albert.

Tudósok nagyfennem bizonyítgatják, hogy nincs más hatalom sem égen, sem földön csak az anyag, nincs más czél csak a faj fenntartás. De a meddig lesz szív, mely érezni tud; a meddig lesz boldogtalan, ki meg nem érdemelt csapás sulya alatt szenved; a meddig lesz, ki remél, ki szeret: addig hiába bontogatják fejünk fölött az égboltozatot, milliók lelke újra fölépíti azt, mert érzí szívének minden dobbanásában az isten lehelletét.

Vértési Arnold.

Honkának

I.

Elhagytam a zajos világot,
Es ismét melletted vagyok,
Reám mosolyog piros ajkad,
Gyönyörű szemed rám ragyog.

Szerelmünk tündéri kertjében
Nyilnak virágok ezrei,
Szerelmünk piros lobogóját
Tavaszi szellő lengeti.

A róza elhull... Ám szerelmünk
Nem hervadhat el sohasem...
A sriban is szeretni fogjuk
Egymást — imádtok kedvesem!

II.

Örömmel futottál elébem,
Midőn hoztatók érkezém,
Remegve, félve, örvendezve
Nyujtottad kis kezéd felém.

Azt gondolád, talán az álom
Hozott te hozzád engemet,

HUZÁS
már e hó 24-én.

Kincsem Sorsjegy á **1** ft. **11** sorsjegy **10** ft.
6 sorsjegy **5** ft **50** kr

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

Továbbá

10.000 ft, **5000** ft 20% levon. **4875** Pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A MAGYAR LOVAR-EGYLET

sorsjegy-irodájában, Budapest, Váci-utca 6. sz.

DEBRECZENBEN:

a dohánytőzsdékben

és

lapunk kiadóhivatalában.